

Aanwezigen: Marcel Claessens (CvTE, verslag), Katelijne ter Maat (Cito), Taronah Koch (Cito), Christa Hakkenberg, Mariska Koppejan, Dirk Kuijper, Mariska Roos, Janneke Grinwis, Annet Alting (Platform VMBO Z&W).

Bureau van het CvTE

Muntstraat 7
3512 ET Utrecht
Postbus 315
3500 AH Utrecht
Nederland
www.cvte.nl

Contactpersoon

Marcel Claessens
Clustermanager beroepsgericht
030 - 28 40 700
m.claessens@cvte.nl

Datum

16 januari 2024

Verslag

Omschrijving   Evaluatie cspe Z&W 2023
Vergaderdatum en -tijd   14 december 2023 15:00-16:30
Vergaderplaats   Teams
Kopie aan

1.   Voorstelronde
2.   Opening en vaststelling agenda
3.   De organisatielast bij cspe's Z&W
De zendingen zijn overal op tijd aangekomen. Scholen geven aan zich voldoende te hebben kunnen voorbereiden op het cspe.
Er waren geen klachten rondom de interne organisatie van het cspe op de scholen.
4.   In 2023 werd voor het afnemen van de digitale opdrachten gebruik gemaakt van een cspe-app en van FACET.
Hoe hebben docenten/examinatoren en de kandidaten dit ervaren?
Er werd een aantal opmerkingen geplaatst:
  - Het was omslachtig en verwarrend, met verschillende onderdelen in verschillende ICT omgevingen.
  - Soms gingen leerlingen per ongeluk verder met de volgende opdracht in de cspe-app.
    - ⇒ In 2024 wordt de cspe-app niet gebruikt in het cspe.
    - ⇒ Facet-opdrachten en minitoetsvragen worden in 2024 in Facet bij elkaar uitgeleverd. Zie hiervoor het document "opdrachten & ict".
    - ⇒ Er is in 2024 nog één onderdeel in Facet waarbij er sprake is van verschillende secties. In de toekomst is het de bedoeling dan een kandidaat vrijelijk door alle Facet opdrachten heen en weer kan gaan zonder secties.

Ook werd de vraag gesteld wat nog 'echte' praktijk is, nu worden in het cspe veel praktische opdrachten 'op de computer' getoetst.

- ⇒ Vanwege de organisatielast (een praktijkopdracht is vaak 1 op 1) wordt er altijd zeer kritisch gekeken wat de mogelijkheden zijn de organisatielast te beperken. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het sorteren van de was. Er wordt aangegeven door de docenten dat het tóch wenselijk is om meer 'echte' praktijkopdrachten op te nemen.
- ⇒ Er zullen in de toekomst meer praktijkgerichtere opdrachten worden opgenomen. Echter, dit kan mogelijk leiden tot meer organisatorische last voor de scholen. Daar zullen we een optimum voor moeten vinden.

Een andere opmerking ging over de moeilijkheid van de planopdracht voor BB. Een oplossing daarvoor zou zijn dat deze opdracht (voor BB) niet meer bestaat uit het zelf maken van een

planning maar uit het 'lezen' van een bestaande planning en daarover vragen beantwoorden. Dit wordt meegenomen naar de constructiegroep en kan wellicht al vanaf 2025 worden doorgevoerd.

Verder besproken:

- recepten: sommige recepten zijn lastig omdat ze onbekende ingrediënten bevatten; sommige docenten willen graag meer traditioneel Nederlandse gerechten.
- Scheiden van afval is per gemeente nogal verschillend. Houd daar meer rekening mee bij de constructie van de opdrachten.
- Rekenopdrachten in het cspe hebben een dergelijk klein percentage (ongeveer 5% bij BB) dat er nooit een kandidaat op kan zakken. Bij de constructie wordt uitgegaan van reële situaties qua korting, aanbiedingen, omrekenen, etc.
Aanpassen van het examenprogramma Z&W ligt niet in de verwachting vanwege de verplichte rekentoets in het MBO.
- Een gesprek als opdracht in het cspe liever niet meer met verschillende bronnen die de kandidaat moet gebruiken. Graag alle informatie op één plek (bijv opgavenboekje).
- Taligheid (ook voor anderstalige leerlingen) moet een aandachtspunt blijven in het cspe.

5. Overige gesprekspunten n.a.v. CSPE's Z&W 2023 en enquête

- Sloot het cspe 2023 aan op het onderwijs dat de leerlingen hebben gehad?
Op welke punten wel en welke niet?
Het cspe is gebaseerd op het examenprogramma. Het examenprogramma is 'vertaald' in de syllabus. Niet alle methodes dekken de stof van het examenprogramma volledig. Daarom is er soms een aanvulling nodig vanuit de school op de gebruikte methode.
Tip van een van de docenten: vroegtijdig oefenen met oude cspe's; dan komt snel naar boven welke stof nog niet voldoende is behandeld in de methode.

Heeft de Coronaperiode hier nog invloed op gehad?

Leerlingen hebben allemaal last gehad van de Coronaperiode. Jammer dat er bij de normering daar geen rekening mee wordt gehouden.

6. Flexibilisering van het cspe

CvTE is bezig om de examinering van de cspe's meer aan te laten sluiten op de modulestructuur. Daarmee zou bijvoorbeeld na afronding van een module het bijbehorende deel van het cspe afgenomen kunnen worden. Dit is ook mede afhankelijk van regelgeving, omdat nu het complete schoolexamen afgerond moet zijn, voordat het cspe ingepland kan worden.

Momenteel vindt een actualisatie van de syllabi van de techniekvakken plaats. Volgend jaar komen de overige vakken aan de beurt.

7. Rondvraag / W.v.t.t.k.

8. Afspraken / korte evaluatie

Aanwezigen vonden het een zinvol gesprek.

Volgend jaar graag eerder inplannen: na de zomervakantie (sept-okt).

9. Sluiting